

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/52/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113234295
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrává
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8113234295.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35724803, proti žalovanému: R. J., XXX XX W. T. XX, za účasti vedľajšieho účastníka W. na ochranu občana spotrebiteľa U., so sídlom F.. legionárov 5, H., O.: XXXXXXXX, o zaplatenie 2.332,80 Eur, o odvolaní žalobcu a vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 12C/19/2014-101 zo dňa 23.10.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje sa rozsudok a v rozsahu zrušenia sa vec vracia prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „prvostupňový súd“) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 2.332,80 eur spolu s úrokom z omeškania 8,75 % zo sumy 2.332,80 eur od 15.11.2012 do zaplatenia a úrok z omeškania za obdobie od 21.11.2010 do 4.11.2012 vo výške 181,20 eur, dlžnú sumu spolu s príslušenstvom a trovy konania povolil žalovanému splácať v mesačných splátkach vo výške 20 eur splatných vždy do 25. dňa toho ktorého dňa v kalendárnom mesiaci, počnúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po kalendárnom mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť, a to tak, že pri omeškaní čo len jednej splátky stáva sa zročným celé dlžné plnenie. Ďalej uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi a účet jeho právneho zástupcu vo výške 139,50 eur v mesačných splátkach vo výške 10 eur splatných vždy do 25. dňa toho ktorého dňa v kalendárnom mesiaci, počnúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po kalendárnom mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť, a to tak, že pri omeškaní čo len jednej splátky stáva sa zročným celé dlžné plnenie. Vedľajšiemu účastníkovi Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS náhradu trov konania nepriznal.

V danej veci mal prvostupňový súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným došlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Vo vzťahu k námietke vedľajšieho účastníka tykajúcej sa neuvedenia rozčlenenia splátky na istinu, úrok a poplatky uvedený v § 4 ods.3 posledná veta zákona č. 258/2001 Z.z. uviedol, že uvedené ustanovenie aplikovať nemožno, pretože bolo do zákona včlenené až dňom 01.01.2008, pričom zmluva bola uzavretá už dňa 25. 01. 2007. Taktiež dospel k názoru, že k premlčaniu priznaných splátok nedošlo, pretože v prílohe k Zmluve o postúpení pohľadávky (č.l. 31) je uvedené omeškania v dĺžke 1213 dní, je údajom o omeškaní od poslednej uhradenej splátky, k čomu došlo dňa 6.5.2009 a zaplatenia premlčaných splátok sa žalobca nedomáhal. Predčasná splatnosť úveru nebola teda súdu preukázaná.

Vo vzťahu k namietanej nemožnosti uzatvoriť zmluvu o postúpení pohľadávky z peňažného ústavu na žalobcu, nesúhlasil s názorom vedľajšieho účastníka, že postúpiť môže banka iba pohľadávku, s ktorou je dlžník v omeškaní. Mal za to, že ust. § 92 ods. 8 zákona č. 481/2001 Z.z. o bankách umožňuje postúpiť banke pohľadávku z peňažného záväzku voči jej klientovi ako celok, aj keď je klient v omeškaní iba s časťou peňažného záväzku. Gramaticky a logicky výklad citovaného ustanovenia nehovorí o postúpení

časti peňažného záväzku zodpovedajúceho omeškanej sume, ale o postúpení peňažného záväzku ako takého, pričom slovo „tomuto“ zabezpečuje, že v prípade ak klient má voči banke viac peňažných záväzkov a v omeškaní je iba s niektorým, tak postúpiť možno iba peňažný záväzok, u ktorého došlo k omeškaniu a nie aj peňažné záväzky ďalšie. Slovo „tomuto“ sa vzťahuje k peňažnému záväzku ako celku a nie len k omeškanej časti záväzku.

Na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalovaný svoj záväzok spočívajúci v úhrade splátok úveru nesplnil. Ak sa potom žalobca domáhal zaplattenia nesplnených splátok v počte 27 (splatných od 21.11.2010, pričom žaloba bola podaná dňa 26.11.2013) bolo potrebné jeho návrhu vyhovieť a priznať mu sumu dlžných splátok $86,40 \text{ eur} \times 27 = 2.332,80 \text{ Eur}$. Keďže žalobca požadoval úroky z omeškania vo výške 8,75 % ročne aj pri splátkach, pri ktorých mohol žiadať viac, priznal súd prvého stupňa vo všetkých splátkach úroky z omeškania vo výške 8,75 % ročne od dňa nasledujúceho po splatnosti jednotlivých splátok. Žalovanému povolil splácať pohľadávku žalobcu formou splátok vo výške 20 Eur mesačne podľa ust. § 160 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.)

Žalobcovi (ktorý mal v konaní plný úspech) priznal len náhradu trov vzniknutých zaplattením súdneho poplatku. Náhradu nákladov konania spojených so zastupovaním advokátom procesný súd žalobcovi nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil tým, že sa nejednalo o náklady účelne vynaložené s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 M Cdo 5/2013. Vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhrada trov konania nepatrí, keďže bol v konaní neúspešný

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie vedľajší účastník namietajúc, že žalobca nedisponuje dostatočnou aktívnou vecnou legitímáciou v predmetnom konaní. Poukazujúc na zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 27.09.2012 ktorá je neplatná, keďže na žalobcu nemohla byť postúpená pohľadávka pozostávajúca z čiastkových nárokov, ktorých splatnosť ešte nenastala, keďže žalobca nie je držiteľom bankového povolenia na poskytovanie bankových úverov, a teda na ich správu, ktorá je súčasťou bankovej činnosti poskytovania úverov, na ktorú je podľa § 7 ods. 1 potrebné bankové povolenie a zároveň neboli naplnené ani predpoklady § 92 ods. 8 Zákona o bankách na postúpenie pohľadávky z banky na žalobcu (postupníka). Dodal, že podľa § 92 ods.8 zákona o bankách môže sa postúpiť pohľadávka iba po predchádzajúcej písomnej vyzve dlžníka, čo však zo strany žalobcu nebolo preukázané, preto nie známy obsah tejto výzvy, a ak takáto výzva absentuje, taktiež ide o neplatné postúpenie pohľadávky. Na podporu svojich tvrdení poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn 6Co 119/2013 z 29.05.2014 a rozsudok Okresného súdu, sp. zn 8C/156/2012, zo 07.05.2014.

Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odvolanie proti tomuto rozsudku a to proti jeho výroku o trovách konania podal žalobca. V odvolaní uviedol, že trovy právneho zastúpenia tak ako boli vyčíslené počas konania považuje za účelne vynaložené trovy konania a sú nevyhnutne potrebné na dosiahnutie úspechu v tejto veci. V prípade ak by bol súd iného záveru, došlo by k porušeniu zásady rovnakého prístupu oboch účastníkov k spravodlivosti. Pokiaľ ide o zhoršenú finančnú situáciu žalovaného tá bola zohľadnená tým, že mu bolo súdom umožnené splácať dlžnú sumu postupne v splátkach.

Navrhol zmeniť rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že sa prizná žalobcovi náhrada trov konania a trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu.

Žalobca sa k podanému odvolaniu vedľajšieho účastníka na strane žalovaného vyjadril navrhujúc napadnutý rozsudok ako správny potvrdiť. Navrhol odmietnuť odvolanie podané vedľajším účastníkom v zmysle § 218 ods. 1 písm. b) O.s.p .

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 214 O.s.p.) a zistil, že v prejednávanej veci neboli splnené podmienky pre jeho potvrdenie a ani zmenu (§219, §220 O.s.p).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje príslušné právne predpisy. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v

aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Z obsahu spisu odvolací súd mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu Slovenska sporiteľňa, a.s., a žalovaný uzatvorili dňa 25.01.2007 zmluvu o splátkovom úvere č. 0504022158, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 4315,21 Eur (130.000 Sk), ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v mesačných splátkach (72x) vo výške 86,40 Eur (2.603 Sk) vždy k 20 dňu v kalendárnom mesiaci. Splatnosť prvej splátky bola stanovená k 20.02.2007 a konečná splatnosť úveru k 20.01.2013.

Bez pochybnosti je potrebné uvedenú zmluvu vyhodnotiť ako zmluvu spotrebiteľskú, ktorú je potrebné posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ako aj predpisu špeciálnej úpravy, najmä zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení zmien a doplnkov.

Dňa 27.09.2012 bola podpísaná zmluva o postúpení pohľadávok medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a EOS KSI Slovensko, s.r.o., t.j. žalobcom v tomto konaní. Z prílohy k uvedenej zmluve vyplýva, že žalovaný je v omeškaní 1213 dní.

Z uvedeného teda možno vyvodiť záver, že záväzkový vzťah, ktorý je predmetom tohto konania, vznikol z bankového úveru, regulovaného špeciálnou právnou úpravou zákonom č.481/2001 Z.z. o bankách.

Aktívnou vecnou legitimitáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - navrhovateľovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimitácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

Prvostupňový súd okrem iného vyhodnocoval Zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 27.09.2012 vyplývajúcu z bankovej činnosti právneho predchodcu žalobcu.

Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom prvostupňového súdu, že banka alebo pobočka zahraničnej banky ma právo postúpiť postupníkovi celú aj nesplatenú časť pohľadávky z úveru.

V zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť však iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už (1) splatnými (dospelé splátky), a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

Odvolací súd v tejto veci poukazuje na právny názor Okresného súdu Prešov, vyslovený v uznesení č.k. 8C/156/2012-279 zo dňa 07.05.2014 cit: „Aj z dôvodovej správy k Zákonu o bankách (§ 92 ods. 7) vyplýva, že sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej

nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. (poz. pôvodný odsek 7 sa stal odsekom 8 po novelizácii zákonom č. 552/2008 Z.z.)

Podľa názoru súdu, zákonodarca mal na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Tento záver vyplýva z gramatického, ale aj logického výkladu znenia citovaného ustanovenia, pretože zákonodarca umožňuje peňažný záväzok klienta banky alebo časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník v omeškaní postúpiť. Pod formuláciou pohľadávka zodpovedajúca tomuto peňažnému záväzku treba rozumieť nesplácaný zročný dlh. Pristúpením k argumentácii žalobcu, že banka je oprávnená postúpiť celý úver po uplynutí 90 dní omeškania dlžníka splácať ročné splátky by bolo nevyhnutné dospieť k záveru, že banka takýmto spôsobom môže postúpiť akýkoľvek živý úver po uplynutí relatívne krátkej doby v porovnaní s dobou, na ktoré sa úverové vzťahy bežne uzatvárajú, na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle Zákona o bankách pod dohľad Národnej banky Slovenska, čo by bolo v rozpore s účelom Zákona o bankách a viedlo by k vytvoreniu právne neúnosného vzťahu, kedy by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou neočakávane ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom. Takýto postup by taktiež mohol byť v rozpore s požiadavkou vynakladania náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách“.

So zreteľom na uvedené odvolací súd preto v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. rozsudok zrušil a v súlade s ustanovením § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Úlohou prvostupňového súdu prvého v novom konaní bude ustáliť rozsah platnosti postúpenia pohľadávky a rozhodnúť o žalobe žalobcu rešpektujúc názor odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p.). Zároveň rozhodne aj trovách celého konania.

Rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 :0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.